

Byggnadsminnesförklaring av fastigheten Vingråen 35 (Blå Tornet/
Strindbergsmuseet), Norrmalm, Stockholm.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) fastigheten Vingråen 35 (Blå Tornet / Strindbergsmuseet) för byggnadsminne.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Byggnaden får ej rivas.

Byggnadens exteriör får ej förvanskas.

I byggnaden får ej göras ingrepp som ändrar planlösning eller fast inredning i huvudentré och trapphus.

I museivåningen, härmed avses de tre rum och tambur som disponeras av Strindberg, inklusive biblioteksrummet i vindsvåningen (se bilagor) får ej göras ingrepp som ändrar ursprunglig planlösning eller fast inredning.

Härmed avses: stukatur, snickerier, dörrar, fönster och ursprungliga golvmaterial.

I butiksvåningen (se bilaga) skall ursprunglig fast inredning bevaras vilket bl.a omfattar hörnbutikens fasta hyll- och skåpinredning, svartvit-rutiga stengolv och glastak samt skyltfönstrens reklamtext.

BAKGRUND

Stockholms stadsmuseum har den 20 juni 1967 hos Riksantikvarieämbetet ansökt om byggnadsminnesförklaring av rubricerad fastighet.

Riksantikvarieämbetet har den 21 april 1972 meddelat Inskrivningsdomaren vid Stockholms tingsrätt att fråga väckts om byggnadsminnesförklaring av fastigheten Vingråen 35.

Riksantikvarieämbetet har den 21 april 1972 remitterat ärendet till Byggnadsnämnden i Stockholms kommun för yttrande.

Ärendet överfördes 1976 till Länsstyrelsen, som efter en decentraliseringsreform detta år är beslutande i byggnadsminnesärenden.

Stockholms stadsmuseum har utfört en byggnadshistorisk dokumentation av fastigheten. Museet har även lämnat förslag till skyddsföreskrifter.

Länsstyrelsen upprättade den 7 juni 1999 ett första förslag till skyddsföreskrifter.

Bostadsrättsföreningen Blå Tornet har den 1 september 1999 godkänt skyddsföreskrifterna med följande villkor:

"Förslag till skyddsföreskrifter godkännes av Brf Blå Tornet med undantag för museivåningen inklusive biblioteksrummet på vindsvåningen. Eventuellt godkännande av skyddsföreskrifter i dessa lokaler skall inhämtas av ägarna till lokalerna Stiftelsen Strindbergsmuseet och Stockholms Fastighetsnämnd.

Brf Blå Tornet är ej beredda att ekonomiskt ansvara för förändringar i dessa lokaler som kan stå i strid med gällande skyddsföreskrifter".

Stiftelsen Strindbergsmuseet styrelse anmälde under hand genom museets chef Agneta Lalander att styrelsen önskade en precisering av interiörbegreppet i museivåningen.

Vid sammanträde med museistyrelsen den 22 november 1999 där även representanter för Länsstyrelsen och Stockholms stadsmuseum deltog klagjordes detta begrepp.

Länsstyrelsen har den 16 december 1999 upprättat ett reviderat förslag till skyddsföreskrifter vilket genom Agneta Lalanders försorg delgavs samtliga

berörda parter inom Stockholms stad och Stiftelsen Strindbergsmuseets styrelse.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet har i skrivelse den 27 januari 2000 bl.a. anfört följande: " Rådet kan således välkomna den aktuella byggnadsminnesförklaringen, men vill förorda ett något utökat skydd av husets interiör. De båda museidelar på plan 4 som inte var en del av Strindbergs lägenhet är mycket välbevarade och skyddsbestämmelserna bör enligt rådets mening omfatta den fasta inredningen även där. Med ovanstående erinran tillstyrker skönhetsrådet förslaget till skyddsföreskrifter"

Länstyrelsen anser inte att denna erinran motiverar att skyddsföreskrifterna skulle omarbetas ytterligare en gång.

Stockholms gatu- och fastighetskontor, fastighetsförvaltningen har i skrivelse den 10 januari 2000 inget att erinra emot förslaget till skyddsföreskrifter gällande Strindbergsmuseets lokaler i fastigheten Vingråen 35.

Strindbergsmuseet har i skrivelse den 28 februari 2000 endast haft redaktionella påpekanden.

Stockholms stad har i yttrande den 9 februari 2000 tillstyrkt byggnadsminnesförklaring av fastigheten Vingråen 35 inom stadsdelen Norrmalm.

MOTIVERING

Byggnaden uppfördes åren 1906 - 07 efter ritningar av arkitektfirman Hagström & Ekman. Den är utformad i jugendstil i såväl interiör som exteriör och har ett markerat hörntorn. Jugendformer är skönjbara i fasadens reliefdekor, takfotens målade blommor, fönstrens spröjsning, balkongernas smiden, butikernas textband och stenornamentiken i sockelväningen. I entré och trapphus (Drottninggatan 85) finns den fasta inredningen av snickerier, stuck och glasmåleri bevarad. Namnet "Blå Tornet" åsyftar den blå väggfärg, som ursprungligen fanns i trapphuset och som rekonstruerades vid en restaurering av byggnaden 1973. På hörnbutikens kaffepåsar avbildades byggnaden i blått och Strindberg använde denna bild på sitt brevpapper. I lägenheterna finns i huvudsak den fasta inredningen av paneler och stuckatur kvar liksom enstaka kakelugnar.

I huset bodde August Strindberg under de sista fyra åren av sitt liv 1908 -

BESLUT

Datum

2.5.2000

Betäckning

2031-93-21350

12 i en hörnlägenhet om tre rum och tambur på 4 tr. Han disponerade även ett bibliotek i vindsvåningen. Dessa rum återställdes 1973 respektive 1984 till sin ursprungliga inredning och utgör stommen i Strindbergsmuseet. Museet disponerar f.n. hela plan 4 tr med Strindbergs lägenhet och grannlägenheterna samt biblioteksrummet i vindsvåningen.

Strindbergsmuseet har som målsättning att ge en bild av författarens förhållanden som det uttrycks i § 1 i stiftelseurkunden: "Stiftelsen skall ha till ändamål att genom permanenta och tillfälliga utställningar samt fortlöpande dokumentation belysa August Strindbergs liv och verk samt att upplåta lokaler till forskning och annan verksamhet i detta syfte."

Byggnaden är mycket välbevarad och har av Stadsmuseet bedömts äga synnerligen stort kulturhistoriskt värde, på kartan markerat med blå färg. Detta värde grundas på dess utformning i utpräglad jugendstil och på dess anknytning till August Strindberg.

Länsstyrelsen finner att fastigheten Vingräen 35 är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde och att det därför är väl motiverat att den byggnadsminnesförklaras.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar utan kostnad för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Länsstyrelsen får vidare framhålla att om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Enligt 3 kap 21 § KML gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Länsrätten i Stockholms län enligt anvisningar på bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. I beslutet har även deltagit länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, länsassessor Göran Bjarme samt byrådirektör Henric Falkman, föredragande.

Bo Hansson

Henric Falkman
Henric Falkman

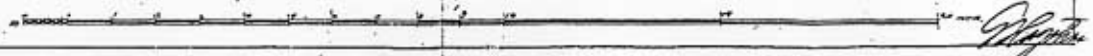
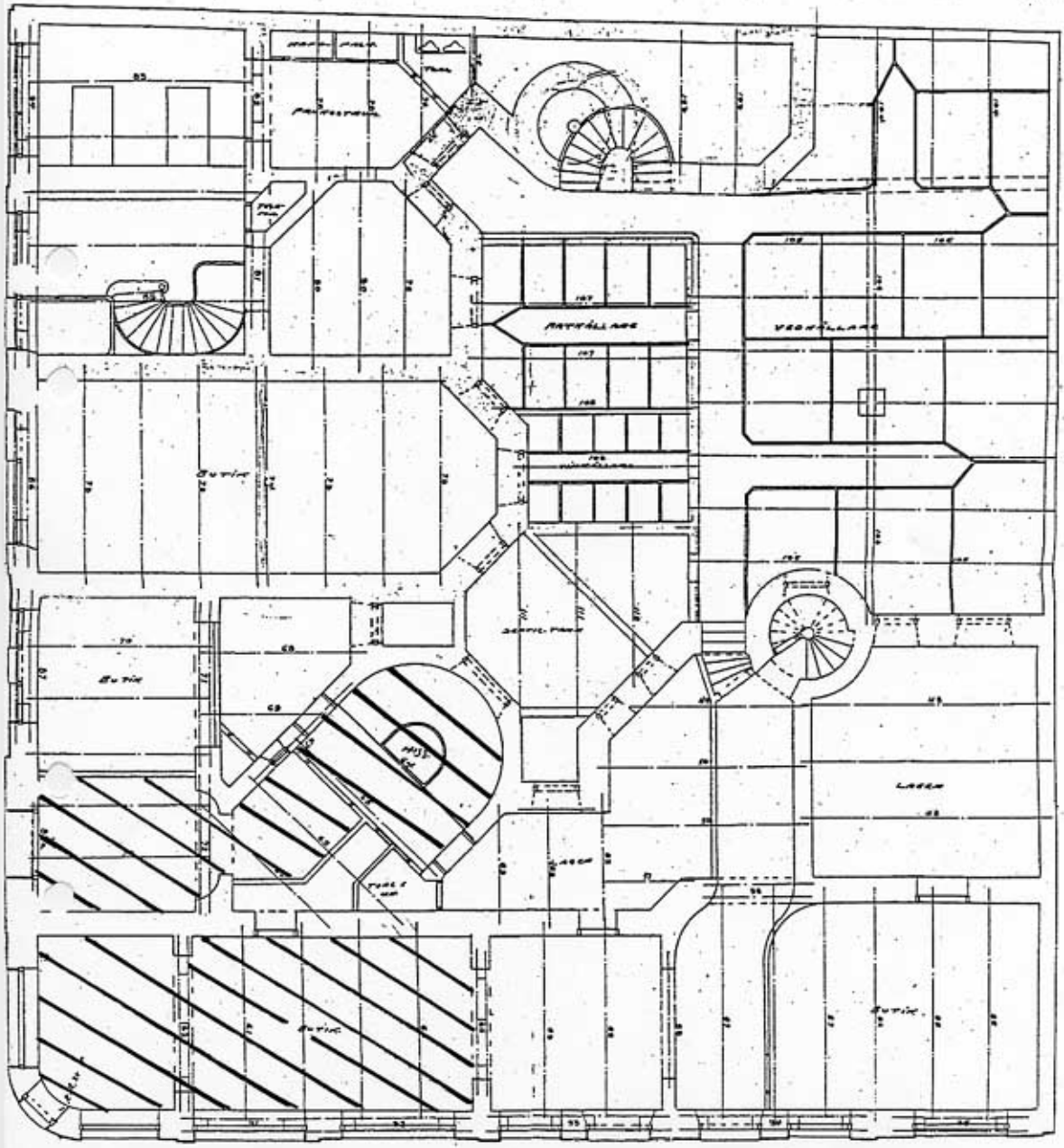
Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
Stockholms stadsmuseum
Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun med lagakraftsbevis
Inskrivningsmyndigheten vid Stockholms tingsrätt med lagakraftsbevis
SBK, Fastighetsregistret, Box 8314, STOCKHOLM
Stiftelsen Strindbergsmuseet, att: Agneta Lalander, Drottninggatan 85,
111 60 STOCKHOLM
Gatu- och Fastighetskontoret, Fastighetsförvaltningen, att: Bo Helin,
Box 8311, 104 20 STOCKHOLM
Rådet till skydd för Stockholms skönhet, att: Göran Söderström,
105 35 STOCKHOLM
Stockholms läns hembygdsförbund, Box 6219, 102 34 STOCKHOLM
akten med lagakraftsbevis
kulturmiljöenheten med lagakraftsbevis
byggnadsminnesregistret

12/15 98
RITNING TILL NYBYGGNAD
Å TANTEN G:35 I KV VINORÄEN
SOUVERÄNSVÄNDBEN

Den i nedre vänstra
delen av ritningen
avbildade utbyggnaden
Kvarnen

Santana

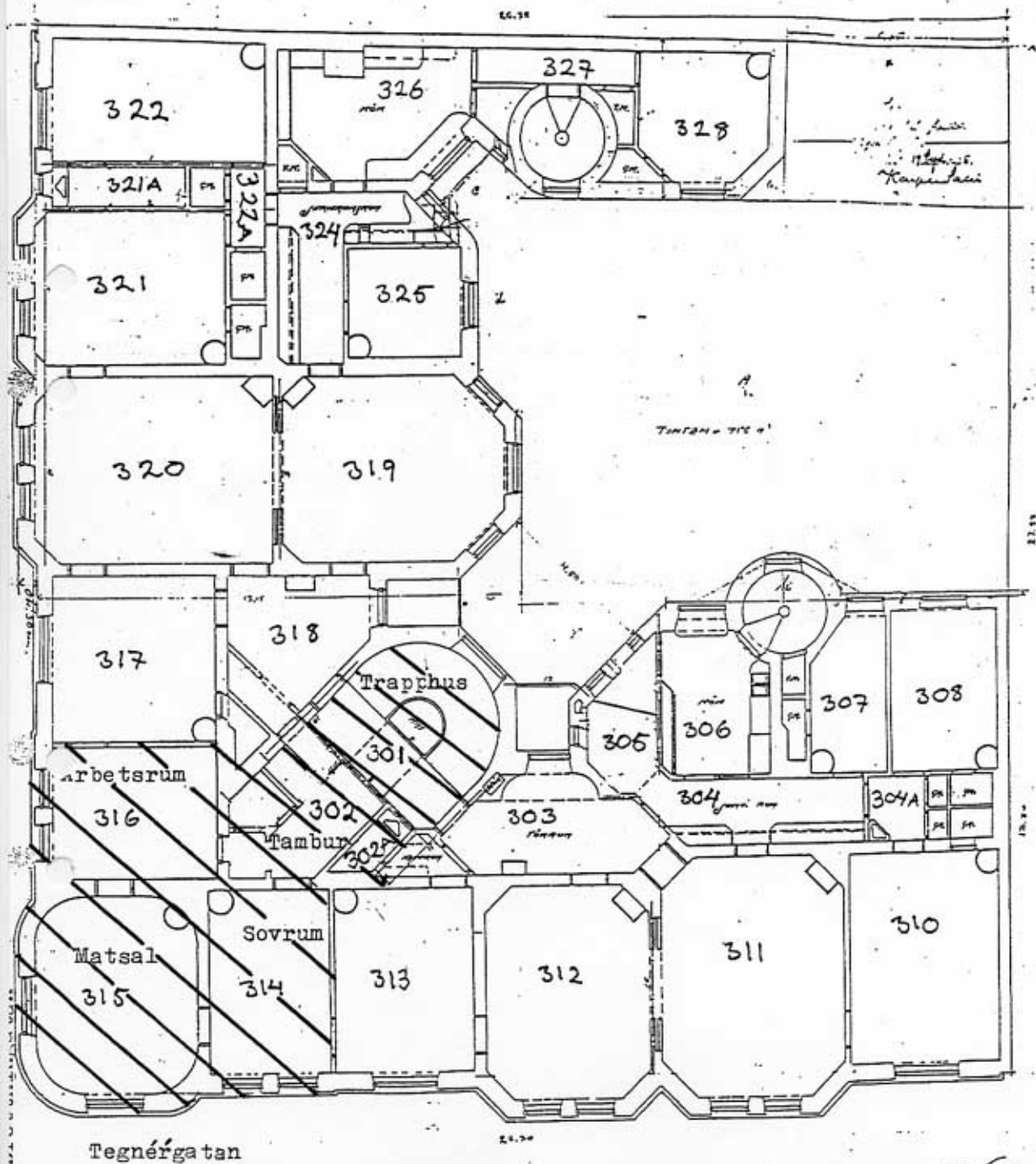
Skyddad interiör =

N:o 121/1906

FITTING-TÄMMÅNGCHAD
Å TONTEH-IP-KI-KV-VINGÅREN
VÄNNSGÅRD 4

RUMSNUMMER VID FOTOGRATERING 1996

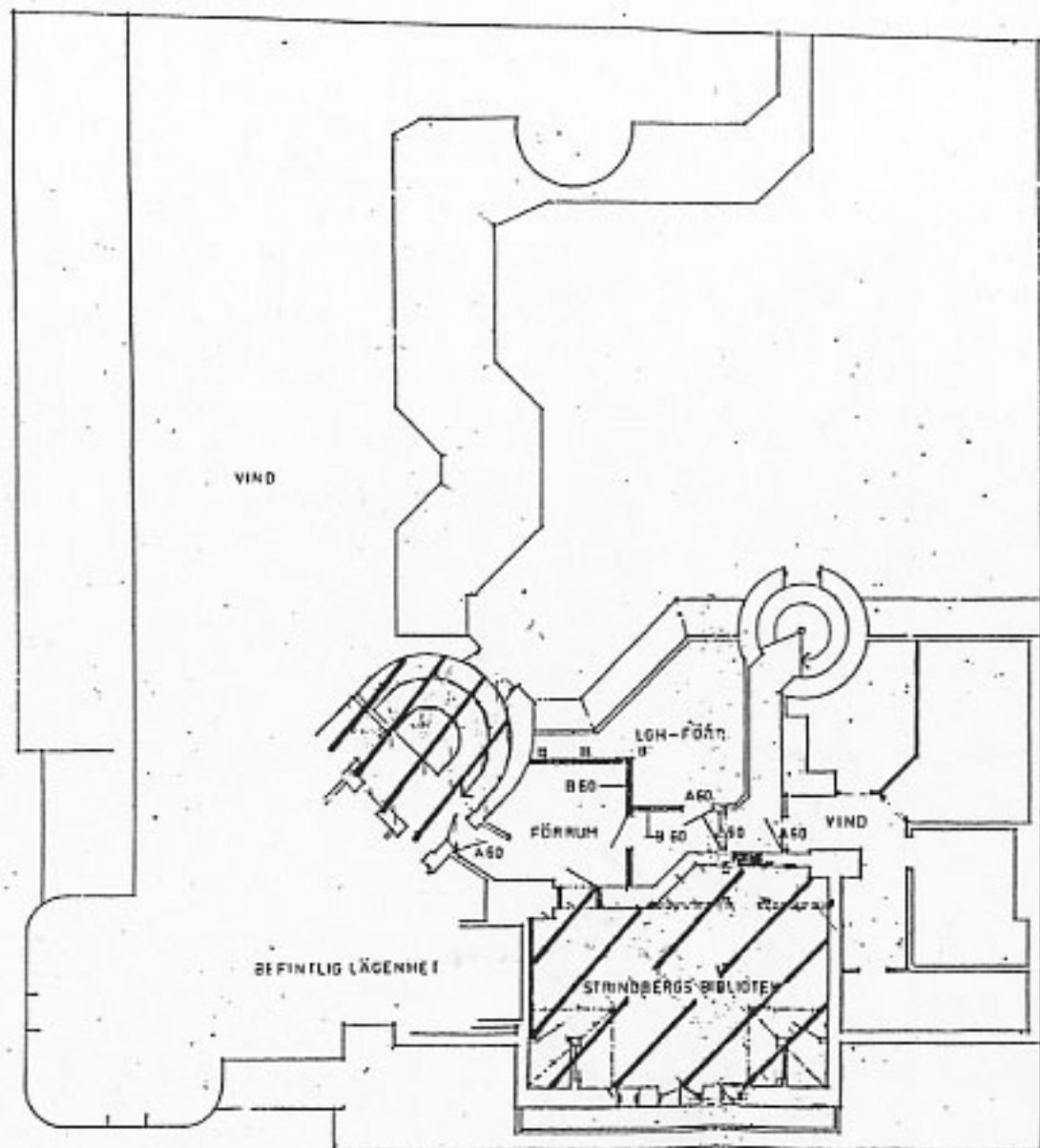

Skyddad interiör =

tillhör Länsstyrelsens Stockholms län
 beslut 2000-05-02
 Dnr 2031-93-21350

DROTTNINGGATAN

TEGNÉRGATAN

- ===== BEFINTLIGT
- RIVET
- NYTT

Skyddad interiör =

Stockholms länsstyrelse
 Byggnadsnämnden
 Sörensen, Anders

STOCKHOLMS
 STADSSTYRELSE
 1978-02-18
 Dnr 100/78

VINGRÅEN 35
 DEL AV VINDSVÅNING,
 OMBYGGNAD SKALA 1:100
 STOCKHOLM 78 03 09
 Jönsson, Tommt ARK 5AR

